

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

У ПРОФЕСОРА ОКСАНИ ГАНИЧ – ЮВІЛЕЙ

Ювілей – це завжди рубіж, підсумок, ще одна подолана межа. Та про Оксану Миколаївну Ганич писати – справді насолода, щастя, бо рідко дає доля учневі такий шанс – писати про свого Вчителя, таку щирю й велику людину, як Оксана Миколаївна. І не в титулах справа, справа – в людяності, духовності й душевності, в її благородних справах, вчинках і звершеннях.

О. М. Ганич – професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Ужгородського національного університету, директор єдиного в Україні Інституту фітотерапії Ужгородського національного університету, визначний вчений європейського рівня, лікар-терапевт високого професійного рівня, чудовий педагог і вихователь лікарських кадрів та педагогів вищої школи, патріот, громадський діяч.

Професор Оксана Ганич – перша жінка в Закарпатті доктор медичних наук, професор Ужгородського національного університету.

Чи не єдина в Україні берегиня сімейного вогнища, чий чоловік Михайло Михайлович і син – Тарас Михайлович – теж доктори медичних наук, професори.

Оксана Миколаївна Ганич народилась у чудову весняну пору 16 квітня 1932 року на Берегівщині, що на Закарпатті. Походить з глибоко патріотичного й просвітницького роду Мандзюків (дівоче прізвище) села Вишні Ремети Берегівського району. Батько і мати були вчителями. Її тата, Миколу Миколайовича Мандзюка, в 1939 році країни обрали у сойм Карпатської України, – він був наймолодшим серед послів. Тоді семилітній Оксанці пощастило бути присутньою на тому історичному й урочистому березневому засіданні в Хусті, де було проголошено Карпатську Україну, обрано президентом отця Августина Волошина. Вона з матір'ю сиділа у восьмому ряду, батько, голова лічильної комісії – в першому.

Уже потім, через десятки літ, у документальному фільмі про Карпатську Україну Оксана Ганич з особливим трепетом душі побачить дорогого батька молодим.

У 1949 році Оксана Миколаївна закінчила з золотою медаллю Ужгородську середню школу №2.

Оксана Миколаївна з дитячих літ хотіла стати медиком, інших мрій у неї не було.

– Мабуть, мені на роду було написано стати лікарем, – каже Оксана Миколаївна. – Одна моя бабуся була колись відомою на всю Рахівщину цілителькою і могла вивести хворому камінь із жовчного міхура. Друга бабуся, з Перечина, визнавалася на лікарських травах. Чи не звідси мое одночасне захоплення гастроентерологією і фітотерапією?

Закінчивши в 1955 році медичний факультет Ужгородського державного університету, Ганич О.М. їде за направленням в гірське село Синевір, що на Міжгірщині. Працювала в сільській дільничній лікарні з відповідальністю і великою любов'ю, повна сил і енергії. Про обдаровану лікарку заговорили не лише в районі, але й в області. Якось до Синевірської лікарні завітали ужгородський письменник Матвій Тевельов з моськовським академіком-медиком І.М. Страшунюм. Столичний гість був приємно вражений новоствореним молодим подружжям Ганичів в далеких горах медичним закладом. Про все це потім М. Тевельов розповів у нарисі „Хазяїн і постоялець”, надрукованому в літературному альманасі „Радянське Закарпаття” (№2 за 1957 рік).

Оксану Миколаївну настільки вразили краса гір і Синевірського озера, сміливі й горді бокораші на ріці Теремлі, що в ній раптово пробудився талант митця: вона взяла в руки пензлик і всю цю казкову красу перенесла на полотно – „Бокораші”, „Синевірське озеро”...

У подальшому О.М. Ганич працювала завідувачем терапевтичним відділенням та районним терапевтом Міжгірської центральної районної лікарні.

Із 1960 року працює на медичному факультеті Ужгородського державного університету - працює асистентом, доцентом, професором, а з 1981 по 1997 рік – завідувачем кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб.

Професор Оксана Ганич володіє сучасними методами педагогічної майстерності: на високому науково-педагогічному рівні читає лекції з внутрішніх хвороб, видає учбові посібники, методичні розробки та рекомендації, словники латино-українсько-російської медичної термінології для студентів-медиків, клінічних ординаторів, лікарів-інтернів та практичних лікарів по терапії та гастроентерології. У 1993 році видала підручник „Фітотерапія” для студентів медичних факультетів вищих навчальних закладів України. Великою популярністю серед медичної громадськості та населення користуються книги Оксани Миколаївни: „Твоє здоров'я в твоїх руках”, „Екологія, природне харчування, здоров'я”. О.М. Ганич – член державної екзаменаційної комісії медичного факультету УжНУ, член вченої ради УжНУ. Чотири з половиною роки була експертом ВАК України. Протягом десяти років була членом проблемної комісії АН СРСР з питань профілактики раку та передракових станів, керувала координаційним центром країн РЕВ з проблеми „Епідеміологія передпухлинних захворювань органів травлення”. Професор Ганич О.М. організувала і провела десять міжнародних конференцій і симпозіумів, а в 1994 році - Першу Всеукраїнську школу-семинар з гастроентерології з міжнародною участю. У 2000 році на базі санаторію „Поляна” (Закарпаття) провела міжнародну науково-практичну конференцію з проблеми природного харчування. Під керівництвом професора Ганич О.М. виконані і виконуються важливі теоретичні, прикладні, дослідно-конструкторські та технологічні наукові роботи.

З 1986 року наукова школа професора Ганич О.М. займається багатофакторним аналізом впливу іонізуючого випромінювання внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС на імунну та кровотворну системи, на загальний стан організму дорослих і дітей, розробляє фітомінералокомпозиції та фітопрепарати імунокорегуючої та антисклеротичної дії для оздоровлення і лікування осіб, які зазнали радіаційного впливу. Концепція професора Ганич О.М. щодо оздоровлення населення України, схвалена Вченою радою міністерства охорони здоров'я України. Вона ґрунтується на принципах природних методів лікування та фундаментальних досягнень світової науки, зокрема на співпраці з всесвітньо відомою школою академіка О. Уголева – автора відкриття мембранного травлення і теорії адекватного харчування та школи видатного клініциста академіка В. Василенка. Цю ідею продовжує і розвиває наукова школа гастроентерологів професора Ганич О.М. Учніми Оксани Миколаївни є сімнадцять кандидатів і докторів наук. Професор Ганич О.М. пишається тим, що підготовлені нею п'ять докторів наук є прекрасними спеціалістами, плідно працюють в Ужгородському національному університеті: професор Чопей І.В. – декан факультету післядипломної освіти, завідує кафедрою терапії та сімейної медицини; професор Архій Е.Й. – завідує кафедрою пропедевтичної терапії медичного факультету, професор О.М. Горленко – завідує кафедрою педіатрії медичного факультету; Сіксай А.Т. – професор кафедри пропедевтичної терапії Ужгородського національного університету. Одна з її вихованок – професор Біргеле Е. завідує кафедрою фізіології в Ризькому медичному інституті (Латвія).

Характерною рисою Оксани Миколаївни є те, що вона з глибокою шаною і винятковою вдячністю завжди згадує своїх вчителів: професора Олександра Фединця, професора Василя Слишка, професора Мирона Туркельтауба, професора Олександра Чакліна, академіка Олександра Уголева та академіка Василя Василенка. Цю рису прищеплює і своїм вихованцям – учням, студентській молоді.

Професор Оксана Ганич має великий досвід з лікувального голодування за методикою Юрія Ніколаєва як в Україні, так і на терені зарубіжних країн.

– Яюсь мій учитель, професор Олександр Фединець, – згадує Оксана Миколаївна, – попросив оглянути хворого в обласній клінічній лікарні, йшлося про ампутацію ноги. У пацієнта був досить неприємний „букет” захворювань – гангрена, цукровий діабет і гіпертонія. Професор Ю. Николаєв практикував розвантажувальну дієтотерапію (РДТ), доречі, лікував психічні розлади за допомогою голодування. Він сам лікувався цим методом і дожив до дев'яносто років. Кілька разів я сама випробувала РДТ на собі. Словом, хворий наполягав, і я таки відважилася на використання незвичайного лікувального засобу – голоду. Вже на третій день рани на пальцях ноги пацієнта почали загоюватись, артеріальний тиск знизився, стенокардія стала рідшою. А через сорок днів стан

нормалізувався. Цей випадок згадує в одній із своїх книжок академік М. Амосов. Він був тоді в Ужгороді і йому також показували „голодного” пацієнта. Видатний учений був здивований таким ефектом. Словом, відтоді й вірю в цілющу силу голодування (звісно контрольованого під наглядом лікаря). На сьогодні цим чудовим методом в нашій клініці виліковано понад 1500 пацієнтів. Доведено, що лікувальне голодування – загальнооздоровчий метод, спрямований на мобілізацію захисних сил організму. Він змушує організм включити резервні сили для нормалізації обміну речовин, поліпшення кровообігу, травлення, сприяє очищенню від кінцевих продуктів обміну.

З 1992 року професор Ганич О.М. очолює єдиний в Україні Науково-дослідний інститут фітотерапії Ужгородського національного університету. Керує виконанням важливіших наукових програм, затверджених Верховною Радою, Урядом та рядом міністерств України. Інститут фітотерапії УжНУ вивчив хімічний склад більше ста лікарських рослин, які ростуть на Закарпатті і розробив на їх основі рецепти ефективних фітомінералокомпозицій, захищених свідоцтвами про винаходи і патентами. Методики лікування, розроблені під керівництвом професора Оксани Миколаївни Ганич в Інституті фітотерапії УжНУ, впроваджені в клінічну практику обласного клінічного гастроентерологічного диспансеру та центральної міської клінічної лікарні (м. Ужгород), в санаторно-курортну мережу об'єднання „Закарпаткурорт”, цілодобових та денних стаціонарів клінічних лікарень Ватутінського та Жовтневого районів м. Києва, денних стаціонарів районних територіальних медичних об'єднань м. Києва, медико-санітарної частини комбінату „Прогрес” м. Ірпінь Київської області, Кузменської дільничної лікарні Охтирського району Сумської області.

Професор Ганич О.М. також виконує великий об'єм суспільно-корисної роботи: вона є консультантом обласних гастроентерологічних диспансеру та відділень, гастроентерологічних санаторіїв Закарпаття, клінік ліквідаторів аварії на ЧАЕС, членом обласної експертної консультативної лікарської комісії, яка встановлює зв'язок захворювань з роботами по ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, головою секції гастроентерологів Закарпаття, членом координаційної ради облдержадміністрації по роботі серед жінок та молоді.

Упродовж двадцяти років Оксана Миколаївна керувала студентською хоровою капелю та очолювала художню раду університету.

Надрукувала 280 наукових праць, 8 монографій, має 8 винаходів і патентів. Виступала з науковими доповідями і лекціями перед вченими України, Росії, Вірменії, Таджикистану, Грузії, Чехії, Словаччини, Польщі, Німеччини, Канади.

З 1991 року професор Ганич О.М. очолює Закарпатську обласну організацію „Союз українок”. Ця громадська організація приймає активну участь у розбудові рідного Закарпаття, України з перших років незалежності. Налагодила тісні плідні контакти з українськими організаціями США, Канади, Англії, залучила велику гуманітарну допомогу для потерпілого від паводків (осінь 1998р., весна 2001р.) населення Закарпаття. „Союз українок Закарпаття” розробив і реалізує програму по реабілітації потерпілих від катастрофічних паводків краю, проводить плідну національно-патріотичну роботу в пресі, на радіо та телебаченні.

Нагороджена медаллю „За трудову доблесть”, почесною відзнакою союзу „Чорнобиль України” „За гуманізм”, орденом княгині Ольги III ступеня.

Ми, учні та колеги Оксани Миколаївни, їй безмежно вдячні за те, що маємо змогу бути причетні до кожного кроку її повсякденної натхненної невтомної праці, і глибоко переконані в тому, що живе вона заради людей, їх добра і щастя. У цьому сенс життя професора Оксани Миколаївни Ганич, над якою час не владен...

Професор Іван Чопей,
завідувач кафедри терапії
та сімейної медицини, декан факультету
післядипломної освіти
Ужгородського національного університету